



# MONITORUL OFICIAL

## AL

### ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 637

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 31 iulie 2019

#### SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
<b>DECRETE</b>			
646.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	2	
647.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	2	
648.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	3	
649.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	3	
650.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	4	
651.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	4	
652.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	5	
653.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător .....	5	
<b>DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE</b>			
Decizia nr. 15 din 15 ianuarie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 264 alin. (1) din Codul civil .....	6–9		
Decizia nr. 304 din 7 mai 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 442 alin. (1) teza ultimă, art. 442 alin. (2), art. 503 alin. (1) și art. 503			
		alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, precum și ale art. 69 alin. (5) teza ultimă din Legea administrației publice locale nr. 215/2001 .....	10–13
<b>HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI</b>			
538.	— Hotărâre privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al municipiului București de către domnul Stana Sever-Romulus .....		14
539.	— Hotărâre privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al municipiului București de către domnul Ghincea Marius-Cristian .....		14
540.	— Hotărâre privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Olt de către domnul Neacșu Petre-Silviu .....		15
541.	— Hotărâre privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Olt de către doamna Nicolae Angela .....		15
542.	— Hotărâre privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de subprefect al județului Olt de către domnul Ioniță Radu-George .....		16

**D E C R E T E****PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.185/2019,

**Președintele României** d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 august 2019, doamna Carmen Marilena Popa, judecător la Tribunalul Sibiu, delegată în funcția de președinte al Secției penale a Tribunalului Sibiu, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 646.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.184/2019,

**Președintele României** d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 1 august 2019, doamna Ionelia Drăgan, judecător la Curtea de Apel București, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 647.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 622/2019,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — La data de 1 august 2019, doamna Ana Dinu-Murguleț, judecător la Judecătoria Focșani, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 648.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2019,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — La data de 1 august 2019, doamna Luminița Duță, judecător la Judecătoria Focșani, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 649.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 623/2019,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — La data de 1 august 2019, doamna Domnica Stroe, judecător la Judecătoria Craiova, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 650.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 419/2019,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — La data de 1 august 2019, doamna Doina Miron, judecător la Judecătoria Focșani, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 651.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.191/2019,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — La data de 9 august 2019, domnul Marin Mortu, judecător la Tribunalul Teleorman, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 652.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind eliberarea din funcție a unui judecător**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.236/2019,

**Președintele României d e c r e t e a z ă:**

Articol unic. — La data de 1 august 2019, doamna Sonica Conachi, judecător la Tribunalul Iași, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI  
**KLAUS-WERNER IOHANNIS**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 653.

---

# DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

### DECIZIA Nr. 15

din 15 ianuarie 2019

#### referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 264 alin. (1) din Codul civil

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 264 alin. (1) din Codul civil, excepție ridicată de Lionel Albert Claude Leon Vuillaume în Dosarul nr. 11.764/94/2016\* al Judecătoriei Buftea — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.181D/2017.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 11 decembrie 2018, în prezența autorului excepției de neconstituționalitate, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 15 ianuarie 2019, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

#### CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 16 martie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 11.764/94/2016\*, **Judecătoria Buftea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 264 alin. (1) din Codul civil**, excepție ridicată de Lionel Albert Claude Leon Vuillaume într-o cauză având ca obiect rejudecarea cererii privind emiterea unei ordonanțe președințiale.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia arată, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât transformă dreptul copilului de a fi ascultat în procedurile judiciare într-o veritabilă obligație pentru acesta. Autorul susține că, în fapt, copilul său a fost adus de mai multe ori în fața instanței, acesta fiind un abuz asupra sa.

5. **Judecătoria Buftea — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Aceasta arată că fiecare stat beneficiază de o marjă de apreciere cu privire la legiferarea în această materie. Astfel, observă că legiuitorul a ales să reglementeze obligativitatea ascultării minorului care a împlinit 10 ani. Cu toate acestea, instanța constată că, în conformitate cu art. 264 alin. (4) din Codul civil,

opiniile minorului vor fi luate în considerare în raport cu vârsta și cu gradul său de maturitate. Prin urmare, este necesar a se face o distincție între capacitatea de exercițiu a minorului și necesitatea ca acesta să își exprime opinia cu privire la măsurile care îl privesc.

6. Se invocă și art. 29 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 care cuprinde o soluție legislativă similară cu cea criticată potrivit căreia în orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază ca audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei.

7. Așadar, instanța apreciază că simpla ascultare a minorului nu este de natură a-i încălca acestuia un drept cu valență constituțională.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, se arată că dispozițiile supuse controlului de constituționalitate dau expresie principiului interesului superior al copilului și țin seama de faptul că acesta este parte integrantă a vieții de familie, iar orice intervenție sau măsură care afectează familia și are repercusiuni directe sau indirecte asupra copilului trebuie să respecte acest principiu; prin urmare, impunerea în sarcina autorităților (administrative sau judiciare) a obligației de a asculta copilul care a împlinit vârsta de 10 ani, precum și acordarea posibilității de a asculta și copilul care nu a împlinit această vârstă reprezintă o dispoziție de natură a da expresie principiilor și valorilor consfințite și protejate de Legea fundamentală, permițând autorităților să identifice și să circumstanțieze, în fiecare caz în parte, conduita de urmat cu privire la copil, cu respectarea principiului interesului superior al acestuia. Ascultarea copilului în cadrul procedurilor judiciare sau administrative care îl privesc poate contribui decisiv la identificarea acelor elemente de fapt concrete care să conducă la conduita optimă în ceea ce-l privește și la respectarea drepturilor și intereselor acestuia.

10. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile legale criticate sunt constituționale. Acesta afirmă că obligația instituită prin prevederile art. 264 alin. (1) din Codul civil este corelativă dreptului minorului de a fi ascultat, ce conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este

respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește. Acest drept presupune posibilitatea copilului de a solicita orice informație potrivit vârstei sale și obligația corelativă a autorităților de a oferi informația solicitată, posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere, posibilitatea copilului de a fi informat în privința consecințelor pe care le poate genera opinia sa exprimată, în cazul în care este respectată, și posibilitatea informării asupra oricăror consecințe pe care le poate genera orice decizie referitoare la copil.

11. De altfel, ascultarea copilului reprezintă un act procedural *intuitu personae*, în considerarea persoanei acestuia. *Eo ipso*, magistratul trebuie să obțină în prealabil ascultării informațiile legate de categoria de vârstă a acestuia, de experiența personală, de mediul de proveniență a acestuia, pentru a putea sprijini copilul în exprimarea opiniei sau a declarației sale, pentru a-i asigura măsurile de asistență reclamate de situația sa specială și pentru a putea să îl înțeleagă deplin. Mai mult, ascultarea unui copil, în exercitarea dreptului său fundamental, prevăzut de art. 12 din Convenția cu privire la drepturile copilului, nu reprezintă un mijloc procedural de administrare a vreunei probe, ci, conform și Codului civil, este doar instrumentul de revelare a opiniei copilului, în legătură cu o problemă care îl privește.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

#### CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 264 alin. (1) din Codul civil, dispoziții care au următorul cuprins: „(1) *În procedurile administrative sau judiciare care îl privesc, ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani este obligatorie. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă consideră că acest lucru este necesar pentru soluționarea cauzei.*”

15. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 48 privind familia, precum și prevederile art. 12 privind opinia copilului din Convenția cu privire la drepturile copilului.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, se constată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat asupra prevederilor invocate, prin raportare la critici similare, constatând că sunt constituționale.

17. Astfel, prin Decizia nr. 421 din 13 septembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 943 din 21 octombrie 2005, Curtea a analizat o soluție legislativă similară celei criticate prevăzută la art. 29 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 și care prevede că „*În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază ca audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei*” și a stabilit că este în concordanță cu prevederile art. 12 pct.1 din Convenția cu privire la drepturile copilului.

18. Analizând dispozițiile legale criticate prin raportare la art. 26 interpretat în conformitate cu art. 20 alin. (1) din Constituție, prin prisma exigențelor art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea constată că în jurisprudența sa Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acordat o importanță deosebită intereselor superioare ale copilului (de exemplu, a se vedea Hotărârea din 28 septembrie 2004 pronunțată în Cauza *Sabou și Pircălab împotriva României*, paragraful 47, sau Hotărârea din 11 ianuarie 2000 pronunțată în Cauza *Ignaccolo-Zenide împotriva României*, paragrafele 94 și 102). Din jurisprudența citată reiese faptul că statele au obligații pozitive de natură procedurală, în situația în care sunt luate măsuri care reprezintă o ingerință în viața de familie, obligație ce constă în faptul că procesul decizional trebuie să fie echitabil și să respecte interesele protejate de art. 8 din Convenție. Cel mai important dintre aceste interese îl reprezintă însă cel al minorului. Curtea Constituțională constată că stabilirea parametrilor interesului superior al copilului ține de o anumită marjă de apreciere a statelor membre la Convenție între care nu există un numitor comun.

19. În Hotărârea din 8 iulie 2003, pronunțată în Cauza *Sahin împotriva Germaniei*, paragrafele 85—95, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut încălcarea dispozițiilor art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului, coroborate cu dispozițiile art. 14 din aceeași convenție, în sensul că judecătorul care a procedat la soluționarea cauzei a luat în considerare opinia unui psiholog și nu a procedat în mod direct la audierea minorei. Or, relația copilului cu părintele reprezintă un instrument indispensabil în stabilirea dorințelor reale ale copilului, fără informații corecte instanța neputând lua o decizie care să reflecte un echilibru corect între interesele părților. Plângerea reclamantului viza refuzul instanțelor interne de a acorda reclamantului dreptul de a-și vizita copilul născut în afara căsătoriei. În baza legii aplicabile la acel moment, părinții naturali nu puteau să obțină un drept de vizită decât dacă instanța considera că acest lucru este în interesul superior al copilului. În speță, Curtea a constatat că instanța internă a omis să îl asculte pe copil, în vârstă de cinci ani la acel moment, pentru a determina mai facil în ce măsură acesta își dorește să își vadă tatăl și dacă astfel de vizite sunt sau nu în interesul său. Această omisiune indică faptul că reclamantul nu a jucat un rol suficient în procedura relativă la dreptul de a-și vizita copilul, Curtea amintind că instanțele nu trebuie să se mărginească la a urma orbește concluziile vagi ale unui expert relativ la riscul audierii unui copil.

20. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat prin Hotărârea din 21 iunie 2007, pronunțată în Cauza *Havelka și alții împotriva Republicii Cehe*, paragraful 62, că neascultarea directă de către tribunal a copiilor a căror vârstă era de 13, 12 și 11 ani la data la care autoritatea de protecție socială care a formulat cererea de plasament a copiilor într-o instituție guvernamentală de protecție a copilului (investită cu rol de tutore al acestora) nu a fost de natură a asigura reclamantilor protecția cerută de interesele lor în procesul decizional. Acest considerent a determinat, printre altele, reținerea încălcării art. 8 din Convenție, întrucât autoritățile interne și-au depășit marja de apreciere. Prin urmare, Curtea de la Strasbourg a constatat că măsura litigioasă nu a fost necesară într-o societate democratică.

21. Analizând dispozițiile legale criticate prin raportare la art. 26 interpretat în conformitate cu art. 20 alin. (1) din Constituție, prin prisma exigențelor art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea constată că stabilirea parametrilor interesului superior al copilului ține de o anumită marjă de apreciere a statelor membre la Convenție între care nu există un numitor comun.

22. De asemenea, prin Hotărârea din 2 februarie 2016, pronunțată în Cauza *N. Ts. și alții împotriva Georgiei*, Curtea de la Strasbourg a condamnat statul georgian pentru încălcarea art. 8 din Convenție pentru faptul că, în procedura sa internă, copiii a căror mamă murise și al căror tată avusese probleme cu drogurile nu au fost ascultați de niciuna dintre instanțele naționale atunci când s-a decis stabilirea domiciliului lor (autoritățile având de ales între tatăl care se reabilitase din punct de vedere medical și părinții mamei).

23. Însă trebuie precizat că instanța de la Strasbourg nu interpretează dreptul la respectarea vieții private și de familie (articolul 8 din Convenție) în sensul instituirii obligației de a asigura audierea copilului în instanță în toate situațiile. Ca regulă generală, instanțele naționale sunt cele care au competența de a evalua probele administrate, inclusiv mijloacele utilizate pentru constatarea faptelor relevante. Instanțele naționale nu au întotdeauna obligația de a audia copiii în instanță în problema dreptului de vizită al părintelui căruia nu i-au fost încredințați. Această chestiune trebuie apreciată în funcție de circumstanțele specifice ale fiecărui caz, ținându-se seama de vârsta și de maturitatea copilului în cauză. În plus, Curtea de la Strasbourg se asigură deseori, în temeiul articolului 8 din Convenție, că autoritățile au luat măsurile corespunzătoare pentru ca hotărârile adoptate să fie însoțite de garanțiile necesare.

24. În dreptul Uniunii Europene, art. 24 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene prevede că copiii își pot exprima în mod liber opinia, care se ia în considerare în problemele care îi privesc, în funcție de vârsta și gradul lor de maturitate. De altfel, din articolul 52 alineatul (3) din Cartă rezultă că, în măsura în care aceasta conține drepturi ce corespund unor drepturi garantate prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înțelesul și întinderea lor sunt aceleași ca și cele prevăzute de Convenție. Totuși, această dispoziție nu împiedică dreptul Uniunii să confere o protecție mai largă. Potrivit articolului 7 din aceeași cartă, „orice persoană are dreptul la respectarea vieții

private și de familie, a domiciliului și a secretului comunicațiilor”. Textul articolului 8 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale este identic cu cel al articolului 7 menționat, cu excepția faptului că acesta utilizează termenii „corespondenței sale” în loc de „comunicațiilor”. În aceste condiții, este necesar să se constate că acest articol 7 conține drepturi care corespund celor garantate prin articolul 8 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (a se vedea Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 5 octombrie 2010, pronunțată în Cauza C-400/10 — *J. McB. împotriva L.E.*, paragrafele 53 și 60). Prin urmare, este necesar ca articolului 7 din Cartă să i se dea același înțeles și aceeași întindere ca și cele conferite articolului 8 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 14 februarie 2008, pronunțată în Cauza C-450/06, *Varec S.A. împotriva Statului belgian*, paragraful 48). Trebuie de asemenea amintit că articolul 7 din Cartă, menționat de instanța de trimitere în întrebarea adresată, trebuie examinat în raport cu obligația de a lua în considerare interesul superior al copilului, recunoscut la articolul 24 alineatul (2) din cartă menționată, și ținând seama de dreptul fundamental al unui copil de a întreține cu regularitate relații personale și contacte directe cu ambii părinți, prevăzut la alineatul (3) al aceluiași articol 24 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 iunie 2006, pronunțată în Cauza C-540/03 *Parlamentul European împotriva Consiliului Uniunii Europene*, paragraful 58). Pe de altă parte, din considerentul (33) al Regulamentului nr. 2.201/2003 rezultă că acesta recunoaște drepturile fundamentale și respectă principiile consacrate de cartă, asigurându-se în special că sunt respectate drepturile fundamentale ale copilului, astfel cum sunt prevăzute la articolul 24 din aceasta. Prin urmare, dispozițiile regulamentului menționat nu pot fi interpretate astfel încât să contravină dreptului fundamental menționat, a cărui respectare se confundă în mod incontestabil cu interesul superior al copilului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 decembrie 2009, pronunțată în Cauza C-403/09 *Jasna Detiček împotriva lui Maurizio Sgueglia*, paragrafele 53—55).

25. În sistemul Organizației Națiunilor Unite, articolul 12 alineatul (1) din Convenția cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 13 iunie 2001, prevede că un copil care își poate forma propriile opinii are dreptul de a-și exprima liber aceste opinii în legătură cu toate problemele care îl privesc. Opiniilor copilului ar trebui să li se acorde importanța cuvenită, în conformitate cu vârsta și cu gradul său de maturitate. În plus, articolul 12 alineatul (2) din Convenția privind drepturile copilului prevede că trebuie să i se acorde copilului posibilitatea de a fi ascultat în orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau un organism competent, în conformitate cu normele procedurale din legislația națională. Comitetul Organizației Națiunilor Unite pentru drepturile copilului a subliniat faptul că statele părți ar trebui fie să garanteze acest drept în mod direct, fie să adopte sau să revizuiască legile, astfel



încât copilul să își poată exercita pe deplin acest drept [Comitetul pentru drepturile copilului al Organizației Națiunilor Unite (ONU), Comentariul general nr. 14 privind dreptul copilului de a i se lua în considerare interesele superioare cu prioritate (articolul 3 punctul 1)]. În plus, acestea trebuie să se asigure că respectivul copil primește toate informațiile și îndrumările necesare pentru a lua o decizie în concordanță cu interesul său superior. Comitetul observă, de asemenea, că un copil are dreptul de a nu-și exercita acest drept; exprimarea opiniilor de către copil este o opțiune, nu o obligație.

26. Deși analiza de mai sus se referă, în cea mai mare parte, la procedurile judiciare, Curtea reține că aceleași considerente se impun și în privința procedurilor administrative. Așadar, copilul are dreptul, iar nu obligația de a se exprima în fața autorității competente. Este adevărat că autoritățile competente au obligația de a-l audia. Această obligație a autorităților a fost introdusă pentru că, în conformitate cu obligațiile asumate, statul are obligația pozitivă de a asigura cadrul administrativ și procesual propice exprimării opiniei copilului și o face prin instituirea unui prag de vârstă de la care este obligatorie ascultarea minorului, respectiv 10 ani, și prin faptul că ascultarea acestuia se face în camera de consiliu (în cadrul procedurilor judiciare). De asemenea, ascultarea minorului având sub 10 ani este lăsată la latitudinea autorității competente. Copilul nu riscă nicio sancțiune dacă refuză să răspundă în fața autorităților competente. Așadar, în cauza de față, Curtea reține că refuzul minorului de a-și exprima opinia în procedurile administrative sau judiciare care îl privesc nu poate fi în niciun fel sancționat, întrucât *copilul are, în această privință, dreptul, iar nu obligația de a se exprima în fața judecătorului.*

27. Textul de lege criticat reprezintă chiar expresia îndeplinirii acestei obligații a statului român. Criticile autorului excepției de neconstituționalitate referitoare la o eventuală purtare abuzivă care ar fi dispus ascultarea fiicei sale de mai multe ori, în dosare diferite, dar care au legătură între ele, nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și aplicare a legii.

28. De asemenea, Curtea constată că procedura ascultării minorului se întâlnește în numeroase alte articole din Codul civil:

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Lionel Albert Claude Leon Vuillaume în Dosarul nr. 11.764/94/2016\* al Judecătoriei Buftea — Secția civilă și constată că prevederile art. 264 alin. (1) din Codul civil sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Buftea — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 ianuarie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

art. 92, art. 119 alin. (2), art. 128 alin. (3), art. 130, art. 139, art. 155, art. 396 alin. (2), art. 401 alin. (2), art. 472, art. 482 alin. (3), art. 486, art. 494, art. 495, art. 496, art. 497, art. 498 alin. (2) și art. 506. Unele dintre aceste articole fac referire la art. 264 din același cod: art. 128 alin. (3), art. 130, art. 139, art. 396, art. 401 alin. (2), art. 472 etc.

29. Din lecturarea acestor articole, rezultă faptul că legiuitorul a apreciat că, în chestiuni sensibile care țin de determinarea interesului superior al copilului (stabilirea sau schimbarea domiciliului minorului, numirea tutorelui, constituirea consiliului de familie etc.), acesta trebuie să fie ascultat. Astfel, ascultarea copilului este obligatorie în soluționarea neînțelegerilor între părinți privitoare la exercițiul autorității părintești (art. 486 din Codul civil), în soluționarea neînțelegerilor privitoare la restrângerea drepturilor copilului de a păstra relații cu alte persoane cu care acesta are legături de familie (art. 494 din Codul civil), în cazurile de solicitare a înapoierii copilului de la orice persoană care îl ține fără drept (art. 495 din Codul civil), în ipoteza soluționării neînțelegerii dintre părinți cu privire la stabilirea ori schimbarea locuinței copilului (art. 496—497 din Codul civil), în cazul schimbării felului învățaturii ori a pregătirii profesionale [art. 498 alin. (2) din Codul civil], în ipoteza încuviințării instanței asupra înțelegerii părinților privind exercitarea autorității părintești (art. 506 din Codul civil), în hotărârea instanței privind raporturile dintre părinții divorțați și copii (art. 396 din Codul civil), în ipoteza stabilirii modalităților părintelui separat de copil de a avea legături personale cu acesta după divorț (art. 401 din Codul civil). Ca o garanție procesuală de protejare a interesului acestuia, potrivit art. 226 din Codul de procedură civilă: „*În cazul în care, potrivit legii, urmează să fie ascultat un minor, ascultarea se va face în camera de consiliu. Ținând seama de împrejurările procesului, instanța hotărăște dacă părinții, tutorele sau alte persoane vor fi de față la ascultarea minorului.*”

30. În aceste condiții, Curtea constată că nu sunt încălcate prevederile constituționale și convenționale invocate.

Magistrat-asistent,  
**Fabian Niculae**

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

## DECIZIA Nr. 304

din 7 mai 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 442 alin. (1) teza ultimă, art. 442 alin. (2), art. 503 alin. (1) și art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, precum și ale art. 69 alin. (5) teza ultimă din Legea administrației publice locale nr. 215/2001**

Valer Dorneanu	— președinte
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 442 alin. (1) teza ultimă, art. 442 alin. (2), art. 503 alin. (1) și art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, precum și ale art. 69 alin. (5) teza ultimă din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, excepție ridicată de Cristian Dică Hristu în Dosarul nr. 1.277/109/2018 al Tribunalului Argeș — Secția civilă — Completul specializat de contencios administrativ și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 608D/2018.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, doamna avocat Florența-Violeta Jugănar, din cadrul Baroului Argeș, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsește cealaltă parte, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului autorului excepției, care solicită admiterea criticilor de neconstituționalitate. Referitor la dispozițiile art. 69 alin. (5) din Legea nr. 215/2001, arată că aceste prevederi legale sunt lipsite de claritate și precizie, permițând interpretări contradictorii cu privire la posibilitatea de a contesta în fața instanței judecătorești ordinul prefectului de constatare a încetării de drept a mandatului de primar în cazul unui conflict de interese și de a exercita calea de atac în cauză. Apreciază că ordinul prefectului emis în ipoteza enunțată este un act administrativ cu caracter individual, în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, care poate fi supus cenzurii instanței judecătorești, a cărei hotărâre poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare. Prin urmare, consideră că sunt încălcate dispozițiile art. 1 alin. (5), art. 21 și art. 129 din Constituție. Depune note scrise.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca nefîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale. De asemenea, precizează că unele dintre criticile de neconstituționalitate conțin elemente de inadmisibilitate, deoarece vizează probleme de interpretare și aplicare a legii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 20 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.277/109/2018, **Tribunalul Argeș — Secția civilă —**

**Completul specializat de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 442 alin. (1) teza ultimă, art. 442 alin. (2), art. 503 alin. (1) și art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, precum și ale art. 69 alin. (5) teza ultimă din Legea administrației publice locale nr. 215/2001.** Excepția a fost ridicată de Cristian Dică Hristu cu prilejul soluționării contestației în anulare formulate împotriva unei încheieri pronunțate în dosarul având ca obiect îndreptarea unei erori materiale.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 503 alin. (1) din Codul de procedură civilă se referă la sintagma „hotărâri definitive” ce pot fi atacate cu contestație în anulare, fără a exista o definiție explicită a acestora. De asemenea, prevederile art. 442 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevăd posibilitatea citării părților, și nu obligativitatea citării părților, fiind astfel contrare dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil, care presupune posibilitatea de apărare efectivă și respectarea principiilor oralității și nemijlocirii.

7. Se încalcă și egalitatea părților în fața legii, în condițiile în care cei care au o hotărâre dată în recurs beneficiază de mai multe căi extraordinare de atac decât cei care formulează o contestație în anulare, cum este, spre exemplu, contestatorul din prezenta cauză, căruia, pe calea unei cereri de îndreptare a unei erori materiale, i se blochează accesul la căile de atac.

8. Autorul excepției susține, de asemenea, că prevederile art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu definesc noțiunea de „eroare materială”. Or, normele de procedură trebuie întocmite clar, precis, pe criterii obiective care să fie cunoscute anticipat, astfel încât să nu determine o exercitare abuzivă a puterii de apreciere a autorităților și nicio utilizare arbitrară.

9. **Tribunalul Argeș — Secția civilă — Completul specializat de contencios administrativ** arată că excepția nu este întemeiată în raport cu criticile formulate.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 442 alin. (1) teza ultimă, art. 442 alin. (2), art. 503 alin. (1) și art. 503 alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, precum și ale art. 69 alin. (5) teza ultimă din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare.

14. Prevederile art. 442 alin. (1) teza ultimă, art. 442 alin. (2), art. 503 alin. (1) și art. 503 alin. (2) pct. 2 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă au următorul cuprins:

— Art. 442 alin. (1) teza ultimă: **„Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale cuprinse în hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu ori la cerere.”;**

— Art. 442 alin. (2): **„Instanța se pronunță prin încheiere dată în camera de consiliu. Părțile vor fi citate numai dacă instanța socotește că este necesar ca ele să dea anumite lămuriri.”;**

— Art. 503 alin. (1): **„Hotărârile definitive pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când contestatorul nu a fost legal citat și nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata”;**

— Art. 503 alin. (2) pct. 2: **„Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație în anulare atunci când: (...)**

**2. dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale;”**

15. Prevederile art. 69 alin. (5) teza ultimă din Legea nr. 215/2001 au următorul cuprins: **„Instanța de contencios administrativ este obligată să se pronunțe în termen de 30 de zile. În acest caz, procedura prealabilă nu se mai efectuează, iar hotărârea primei instanțe este definitivă și irevocabilă.”**

16. Potrivit dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, **„De la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească «definitivă și irevocabilă» sau, după caz, «irevocabilă» se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească «definitivă»”.**

17. În opinia autorului excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul obligativității respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, art. 126 alin. (2) potrivit căruia **„Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”**, art. 129 potrivit căruia **„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”** și art. 148 alin. (2) privind prioritatea prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și a celorlalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare. Sunt invocate, totodată, dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sub aspectul pretensei neclarități a normei care utilizează noțiunea de „erori materiale”, Curtea constată că aceasta nu poate fi reținută. Astfel, referitor la principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea observă hotărârile Curții Europene a Drepturilor

Omului din 22 noiembrie 1995, 24 mai 2007, 12 februarie 2008 și 21 octombrie 2013, pronunțate în cauzele *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 141, și *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93, în care s-a reținut că formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (a se vedea spre exemplu Decizia nr. 772 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 315 din 3 mai 2017, paragraful 23, și Decizia nr. 611 din 2 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 5 martie 2019).

19. Aplicând aceste considerente de principiu în cauza de față, Curtea reține că prevederile art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă sunt suficient de clare pentru ca destinatarii acestora să poată înțelege cuprinsul lor. Textul legal criticat este redactat cu suplețe, enumerând exemplificativ acele tipuri de erori care se încadrează în ipoteza normei. Astfel, erorile materiale vizează greșeli sau omisiuni cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau de calcul, precum și orice alte erori materiale, a căror corectare nu are influență asupra soluției pronunțate cu privire la litigiul dedus judecătii.

20. Prin urmare, exigențele de calitate a legii fiind respectate, Curtea constată că dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție nu sunt încălcate.

21. Referitor la prevederile art. 442 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea precizează că acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate, iar prin Decizia nr. 142 din 27 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 6 iulie 2018, instanța de contencios constituțional a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate. Cu acel prilej, cu privire la procedura îndreptării erorilor materiale, Curtea a precizat că, prin mai multe decizii, a analizat constituționalitatea prevederilor similare din Codul de procedură civilă din 1865, cuprinse la art. 281, și a constatat conformitatea acestora cu dispozițiile din Legea fundamentală invocate. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 644 din 5 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 903 din 7 noiembrie 2006, Decizia nr. 34 din 11 ianuarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 22 februarie 2007, sau Decizia nr. 735 din 13 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 25 octombrie 2007, ale căror considerente își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză. Curtea a observat că, prin procedura reglementată de dispozițiile art. 281 din Codul de procedură civilă din 1865, partea care formulează o cerere de îndreptare a dispozitivului unei hotărâri judecătorești nu poate urmări schimbarea soluției pronunțate de instanța de judecată, ci doar îndreptarea unor erori materiale sau înlăturarea unor neclarități ivite cu privire la dispozitiv. Prin urmare, instanța care soluționează o astfel de cerere nu judecă fondul cauzei.

22. De asemenea, Curtea a reținut că, prin instituția îndreptării (precum și prin cea a lămuririi și completării) unei hotărâri judecătorești, legiuitorul a urmărit să asigure celeritatea

în soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanțelor de judecată, evitând exercitarea unei căi de atac pentru repararea omisiunii instanței, atunci când aceasta privește erori materiale și nu are incidență asupra fondului dreptului substanțial dedus judecării. Totodată, Curtea a constatat că textele de lege criticate reprezintă norme de procedură, adoptate de legiuitor în temeiul competenței sale constituționale, atribuită potrivit art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală.

23. Curtea a mai constatat că soluționarea cererii de îndreptare a erorilor materiale în camera de consiliu, fără citarea părților, nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil consacrat prin art. 21 din Constituție. Întrucât nu repune în discuție soluția pronunțată cu privire la dreptul litigios, această procedură nu impune aplicarea și reglementarea în mod corespunzător a principiului oralității și contradictorialității, și, prin urmare, prezența părților la soluționarea acestei cereri nu este necesară.

24. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, Curtea constată că soluția pronunțată de instanța de contencios constituțional, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

25. Referitor la critica de neconstituționalitate formulată cu privire la pretinsa neclaritate a sintagmei „hotărâri definitive” din cuprinsul dispozițiilor art. 503 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Curtea observă că, prin aceste norme legale, este reglementată contestația în anulare obișnuită, calificată astfel în funcție de tipul hotărârilor judecătorești ce fac obiectul său. Astfel, în cazul în care contestatorul nu a fost legal citat și nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata, hotărârile susceptibile a fi atacate cu contestație în anulare sunt toate hotărârile definitive. Din analiza prevederilor legale criticate, în ansamblul reglementărilor Codului de procedură civilă, Curtea constată că art. 634 alin. (1) din Codul de procedură civilă definește hotărârile definitive, stabilind că sunt astfel de hotărâri:

1. hotărârile care nu sunt supuse apelului și nici recursului;
2. hotărârile date în primă instanță, fără drept de apel, neatacate cu recurs;
3. hotărârile date în primă instanță, care nu au fost atacate cu apel;
4. hotărârile date în apel, fără drept de recurs, precum și cele neatacate cu recurs;
5. hotărârile date în recurs, chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii;
6. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.

De asemenea, potrivit art. 634 alin. (2) din Codul de procedură civilă, „hotărârile prevăzute la alin. (1) devin definitive la data expirării termenului de exercitare a apelului ori recursului sau, după caz, la data pronunțării”.

26. Pe cale de consecință, Curtea constată că prevederile legale criticate, interpretate în ansamblul reglementărilor procesual civile, sunt clare și precise și, prin urmare, nu încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa privind exigențele de calitate a legii.

27. Referitor la prevederile art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, Curtea precizează că acestea au mai format obiect al controlului de constituționalitate, iar prin Decizia nr. 672 din 31 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 151 din 16 februarie 2018, și Decizia nr. 673 din 31 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 31 ianuarie 2018, instanța de contencios constituțional a respins ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate.

28. Curtea a reținut că dispozițiile art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă reglementează motivul de contestație în anulare specială pentru situația în care dezlegarea dată recursului este rezultatul unei erori materiale. Acest motiv de contestație în anulare se regăsea și în dispozițiile art. 318 din Codul de procedură civilă din 1865, care, spre deosebire de actuala reglementare, folosea noțiunea de „greșeli materiale”. În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție conturată cu privire la aceste dispoziții legale s-a reținut că acestea se referă la aspecte formale ale judecării recursului și care au drept consecință pronunțarea unei soluții greșite. Greșeala pe care o comite instanța trebuie să se realizeze prin confundarea unor elemente importante sau a unor date materiale care sunt determinante în pronunțarea soluției (a se vedea spre exemplu Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția I civilă nr. 96\* din 16 ianuarie 2014 sau Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal nr. 4.743\* din 28 martie 2013).

29. Totodată, Curtea a reținut că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, numai erorile de fapt ce nu devin vizibile decât la finalul unei proceduri judiciare pot justifica o derogare de la principiul securității raporturilor juridice pe motivul că ele nu au putut fi corectate prin intermediul căilor ordinare de atac (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Pshenichnyy împotriva Rusiei*, paragraful 26). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai reținut că unul dintre elementele fundamentale ale supremației dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care prevede, printre altele, ca soluția dată de către instanțe în mod definitiv oricărui litigiu să nu mai fie rejudecată, deoarece securitatea raporturilor juridice presupune respectarea autorității de lucru judecat, adică a caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 7 iulie 2009, pronunțată în Cauza *Stanca Popescu împotriva României*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 179 din 14 martie 2011, paragraful 99).

30. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că principiul potrivit căruia, după pronunțarea hotărârii, judecătorii nu mai pot reveni asupra deciziei luate reprezintă o componentă esențială a ideii de justiție, a asigurării autorității de lucru judecat și a ocrotirii drepturilor procesuale ale părților, ca element fundamental al statului de drept. Principiul autorității lucrului judecat (*res judicata*) se coroborează cu regula că, odată pronunțată hotărârea definitivă, misiunea judecătorului care a participat la judecată se încheie (*lata sententia, iudex desinit esse iudex*). Ca efect juridic al acestei reguli, care ține de ordinea publică, pronunțarea hotărârii are și efect de desistare a instanței, iar judecătorul care s-a pronunțat nu poate reveni asupra părerii sale în respectiva cauză, cu mențiunea că părților le rămâne posibilitatea de a cere doar îndreptarea greșelilor materiale care s-ar strecura în hotărâre. După pronunțarea unei hotărâri definitive, instanțele nu mai pot reveni asupra acesteia, singura posibilitate de schimbare sau corectare a soluției rămânând exercitarea căilor de atac recunoscute de lege (a se vedea în acest sens Decizia nr. 478 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 630 din 21 iulie 2006).

31. Așadar, Curtea a statuat că dispoziția legală criticată are în vedere erorile materiale de natură procedurală, în legătură cu aspecte formale ale judecării, și nu acele greșeli de judecată, de apreciere a probelor, de interpretare a faptelor ori a unor dispoziții legale sau de rezolvare a unui incident procedural.

\* Deciziile nr. 96 și 4.743 nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

32. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la lipsa unei definiții a noțiunii de „eroare materială” din cuprinsul art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă, Curtea a reținut că această noțiune nu ar fi putut fi conturată de legiuitor, având în vedere situațiile ce pot fi caracterizate ca fiind erori materiale. Astfel, diversitatea situațiilor nu justifică o listă exhaustivă a acestora. Prin urmare, instanța de judecată este cea care, prin raportare la situația existentă în dosar la data pronunțării hotărârii ce se atacă, poate aprecia dacă soluția reprezintă sau nu rezultatul unei erori materiale.

33. În sensul celor de mai sus, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 672 din 31 octombrie 2017, precitată.

34. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, Curtea constată că soluția pronunțată de instanța de contencios constituțional, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

35. Distinct de acestea, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale referitoare la art. 1 alin. (5) din Constituție, instanța de contencios constituțional a stabilit că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În acest sens, Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii.

36. În lumina acestor considerente de principiu, Curtea constată că prevederile de lege criticate sunt formulate cu o precizie suficientă care permite destinatarilor să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care

pot rezulta dintr-un act determinat. Prin urmare, dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție nu sunt încălcate.

37. De asemenea, Curtea constată că textul de lege criticat nu încalcă prevederile art. 21 din Constituție, deoarece, potrivit jurisprudenței constante a instanței constituționale, dacă legiuitorul este suveran în a reglementa diferit în situații diferite accesul la o cale ordinară de atac, fără ca prin aceasta să fie afectat liberul acces la justiție, a *fortiori* o atare concluzie se impune atunci când în discuție este accesul la o cale extraordinară de atac, care, prin definiție, are caracter de excepție și poate fi valorificată numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, în caz contrar existând riscul producerii unor perturbări majore ale stabilității și securității raporturilor juridice.

38. De altfel, art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege, precum și art. 129, care prevede că împotriva hotărârilor judecătorești părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii, atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac.

39. În ceea ce privește prevederile art. 69 alin. (5) din Legea nr. 215/2001, referitoare la caracterul definitiv al hotărârii instanței de contencios administrativ care a soluționat contestația formulată împotriva ordinului prefectului de constatare a încetării de drept a mandatului de primar, în cazurile prevăzute de lege, Curtea observă că obiectul cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate a acestor prevederi legale este o contestație în anulare formulată împotriva Încheierii din 31 ianuarie 2018, pronunțată de Tribunalul Argeș în Dosarul nr. 5.982/109/2017/a1 vizând îndreptarea unei erori materiale. În aceste condiții, Curtea reține că prevederile art. 69 alin. (5) din Legea nr. 215/2001 nu au legătură cu soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate și, prin urmare, potrivit art. 29 alin. (1) și (5) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții legale este inadmisibilă.

40. În final, Curtea constată că dispozițiile art. 148 alin. (2) din Constituție nu au incidență în cauză.

41. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cristian Dică Hristu în Dosarul nr. 1.277/109/2018 al Tribunalului Argeș — Secția civilă — Completul specializat de contencios administrativ și constată că prevederile art. 442 alin. (1) teza ultimă, art. 442 alin. (2), art. 503 alin. (1) și art. 503 alin. (2) pct. 2 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 69 alin. (5) teza ultimă din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe judecătorești. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Argeș — Secția civilă — Completul specializat de contencios administrativ și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 mai 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE  
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,  
**Simina Popescu-Marin**

**HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI****GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al municipiului București de către domnul Stana Sever-Romulus**

Având în vedere prevederile art. 397 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

**Guvernul României** adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri încetează exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al municipiului București de către domnul Stana Sever-Romulus.

PRIM-MINISTRU

**VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor strategice ale României, ministru al afacerilor interne, interimar,

**Mihai-Viorel Fifor**

București, 31 iulie 2019.

Nr. 538.

**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE****privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al municipiului București de către domnul Ghincea Marius-Cristian**

Având în vedere prevederile art. 394 alin. (2) lit. d) și alin. (3), ale art. 397 lit. a), ale art. 505 alin. (5) și ale art. 509 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

**Guvernul României** adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul Ghincea Marius-Cristian exercită, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, funcția publică de prefect al municipiului București.

PRIM-MINISTRU

**VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor strategice ale României, ministru al afacerilor interne, interimar,

**Mihai-Viorel Fifor**

București, 31 iulie 2019.

Nr. 539.

**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Olt de către domnul Neacșu Petre-Silviu**

Având în vedere prevederile art. 397 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

**Guvernul României** adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri încetează exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Olt de către domnul Neacșu Petre-Silviu.

PRIM-MINISTRU

**VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor strategice ale României, ministru al afacerilor interne, interimar,  
**Mihai-Viorel Fifor**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 540.

**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, a funcției publice de prefect al județului Olt de către doamna Nicolae Angela**

Având în vedere prevederile art. 394 alin. (2) lit. d) și alin. (3), ale art. 397 lit. a), ale art. 505 alin. (5) și ale art. 509 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

**Guvernul României** adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Doamna Nicolae Angela exercită, cu caracter temporar, prin detașare în condițiile legii, funcția publică de prefect al județului Olt.

PRIM-MINISTRU

**VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor strategice ale României, ministru al afacerilor interne, interimar,  
**Mihai-Viorel Fifor**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 541.

## GUVERNUL ROMÂNIEI

**HOTĂRÂRE**  
**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, prin**  
**detaşare în condițiile legii, a funcției publice de subprefect**  
**al județului Olt de către domnul Ioniță Radu-George**

Având în vedere prevederile art. 397 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

**Guvernul României** adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri încetează exercitarea, cu caracter temporar, prin detaşare în condițiile legii, a funcției publice de subprefect al județului Olt de către domnul Ioniță Radu-George.

PRIM-MINISTRU  
**VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ**

Contrasemnează:

Viceprim-ministru pentru implementarea  
parteneriatelor strategice ale României,  
ministru al afacerilor interne, interimar,  
**Mihai-Viorel Fifor**

București, 31 iulie 2019.  
Nr. 542.

---

---

**EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR**

---



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,  
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București  
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București  
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: [marketing@ramo.ro](mailto:marketing@ramo.ro), internet: [www.monitoruloficial.ro](http://www.monitoruloficial.ro)

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,  
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.



5 948493 225201